וואָס דער איד איז

באַראַקטעריסטישע שטריכען פון דער אידישען נאַציאָן.

פון א. פערלא.

ער איז א מוזיקער ער שאַפט שפּיל פאַר דער לעבע, ער שאַפט נאָטען און טע נער, ער שטעלט פעסט האַרמאָניע, ווי ריידען זיינע סטרונעס! ווי ריהרענד איז זיין בויגען! דאָך ווי שלעכט קלינגט זיין לעבען, אונהאַרמאָניש.

ער איז דער וועלט'ס דראַמאַטישער שויספּיעלער. ער איז אזוי ליידענשאַפט ליך אין דעם טראַגיזם, אזוי פּאַטהעטיש אין דעם מעלאָדראַמאַטישען. ער איז א העלד און ווערט בעלויכט דערפאַר. דאָך הינטער דער ביהנע איז ער א פּערטרי־בענע און שפּאַט בעגלייט זיין יעדען שריט.

ער איז א סאָציאַלער רעפאָרמער, דיא זאַך פון דער מענשהייט איז זיין זאַך. ער וויינט מיט זיי, ער טרויערט פאַר זיי. זיין הויז בלוט גיט ער פריי פאַר דער זאַך פון זיינע מיטמענשען. פאַר אן אלגעמיינעם טרויער שענקט ער דאָס טהייערסטע פון דער נאַטור'ס מתנות — דאָס לעבען. דאָך ווי וויניג אנערקענונג קריגט ער דערפאַר ער איז איבעראַל. אין יעדען קלי־מאַט, אין יעדען וועלט טהייל געפינט ער זיך און מען פיהלט זיין איינפלוס, דאָך, ווי וויניג בעפאַלט ער איז.

אלס א טהייל, אלס איינצעלנער, איז ער כמעט בעליעבט פון יעדען מיט וועמען ער ווערט געבראַכט אין בעריהרונג. אלס א גאַנצעס אָבער, אלס פאָלק, איז ער פער אכטעט און פעריאָנט.

ער איז דער פּראַקטישסטער טיפּ, זיין שטימע הערט זיך איבעראַל. ער קאָכט און זידט מיט טהעטיקייט. דאָך, געפינט א טיפּ וואָס איז אזא עקסטרעם'דיגער בעל חלום, אזא אונגליקליכער טרייבער.

ער איז א קאָסמאָפּאָליט. די וועלט איז זיין היים. דאָס וועלט־אל זיין פייער פּלאַטץ, אומעדום ווי ביי זיך, דאָך אין ערגעץ איז זיין היים, איז אין ערגעץ ניט ביי זיך.

ער איז אזוי רייך, אן אמתער קרעזוס. ער איז דער באַנקיר, דער הויפּט פון פינאַנץ הייזער און פאַבריקען. ער איז דער פיהרער, דער בויער, דער צענטראַליזירטער. דאָך, ווי ווידערשפּרעכענד עס זאָל ניט קלינגען, איז ער דער אַרימס־טער פון די אַרימע. ער איז שטענדיג אונטערוואַרפען אירגענד וועלכען אויסער־ליכען איינפלוס. דער קאַפּריז פון א מאַ־נאַרך, אדער פון אירגענד א דעספּאָט, די עקאָנאָמישע ענדערונג פון א לאַנד אדער שטאָדט, די איינשווערונג פון א נייער רע־גירונג, א וואָרט, א אינטערשריפט — און ער איז רואינירט.

ער איז א פאַראַזיט, זאָגט מען אונז, א סאָציאַלער פאַראַזיט. ער וויל ניט אַר־בייטען, ער לעבט פון יענעם'ס שווייס. דאָך ווער אַרבייט אזוי שווער און ווער איז אזא שלעכט בעצאָהלטער אַרבייטער ווי ער. בעטראַכט איהם דעם שניידער. דעם העמדעל נעהער, דעם שיפּספעל מאַ־כער, דעם שוסטער — שטענדיג, טאָג און נאַכט פערזונקען אין זיין אַרבייט, קיין מאָל ניט גענוג בעלוינט.

אלע קולטורען זיינען זיינע, אלע שפּראַכען, דאָך איז איינס ניט זיינס. ער איז זיך אליין א פרעמדער.

ער איז היינט האָט עמיצער בע־מערקט דאָס וואָס ער איז געווען מיט צוויי טויזענד יאָהר צוריק אין ירושלים, אדער אלעקסאַנדריען. ער ענדערט זיך ניט. דאָך וואָס פאַר א צואיינגענוג קראַפט ער בעזיצט, ווי ער פאַסט זיך צו איבעראַל, ווי ער בעמייסטערט און אומ־געבונג.

וואָס פאַר אן אלטער טיפּ ער איז. ער האָט אפשר בעראַרפט, ווי אלע אַנ־דערע, קריגען זיין טויטען אורטהייל אין פערשווינדען אין חלל, ליט דעם נאַטור־ליכען געזעץ, דאָך בעטראַכט איהם, דעם אייביג יונגען, אייביג אלטען: ער טריימט נאָך פון פעריונגונג, ווי האָפע־נונגספול, ווי יוגענדליך.

וואָס פאַר א פיהרער! קיין שטרעבונג, קיין אונטערנעהמונג איז ניט פאַראַן, וואו ער זאָל ניט זיין אויבען אָן, וואָס פאַר אן אויסערגעוועהנליכער פיהרער, וואָס פאַר יוגענדליכער פיהרער! דאָך וואָס פאַר א שלעכטער פיהרער ער איז פאַר זיך, פאַר די זייניגע.

זיין פילאָזאָפיע האָט זיך אריינגעפרע־סען אין בלוט פון די זאַגענאַנטע מעהר־ציוויליזירטע פעלקער. גוט אדער שלעכט זיי ליעבען זי, דריקען זי צו זייער ברוסט זיי בעטראַכטען זי מיט ערפורכט. דאָך איז ער מאַקע צוליעב דעם פערשפּאַ־טעט און פערלאַכט.

ווי איהם טרעפען ניט אזוי פיעל שרעקליכע מגפות! וואָס פאַר א לעבענס קראַפט, ווי אונווידערשטענדליך. דאָך קוקט איהם אן: קליין געוואַקסען, צארט נערוועז און בלאַס.

ער איז אזוי איינגעבילדעט, זאָגט מען, ער ווערט אין זיך פערקערפּערט די גאַנצע וועלט. דאָך וואָס פאַר א ביטע־רער קריטיקער ע איז אויף זיך אליין. פון ישעיה און ירמיהו ביז הייגע און לאַ־מאַל האָט ער בלויז זיך אליין קריטיקירט.

ער פערנעהמט א וויכטיגען פּלאַץ אין דער וועלט ליטעראַטור. אין דער דראַמאַ און ראָמאַן, איז ער דער שטאַקס טער כאַראַקטער, די צענטראַלע פיגור, דאָך איז ער, מיט דער אויסנאַהם אין א פאַאר פּלעצער, זעלטען געשילדערט רע־אַליסטיש אזוי א קינסטלערישען אופן, נאָר קינסטלעריש אויף א ראָמאַנטישען אופן. א שטריך, א בליק, א בעוועגונג, א קרעכטען, א בעמערקונג, אבער קיינמאָל ניט אין גאַנצען. נאָך אלעמען, איז ער בלויז א קאַריקאַטור, אפילו אין די הענד פון אזעלכע זשעניען ווי שעקספּיער און לעסינג.

ער איז דאָס דעטהזעלהאַפטע אינדי־ווידואַם. אזוי מאָדנע ווי די אומגעבונג וואָס האָט איהם געשאַפען.

ער איז האַרט ווי א פעלז און ווערט אזוי לייכט גערירט ווי א פרוי, אזוי אפענהערציג ווי א קינד און אזוי רעטה־זעלהאַפט ווי א ספּינקס, אזוי ברייט ווי דאָס וועלט־אל, אזוי שמאַלקעפּיג ווי א קליינשטעדטעלדיגע אידעע.

ער איז אין דערזעלבער צייט דער שומר און דער געהיטער, דער ליעבהאָבער און דער צושטערער, דער פריינד און דער פיינד — דער איד.

אויס דעם ענגלישען פון ל. קון.

שעכטער'ס
סטאָר און אפּיס
קאַרנער יאָרק און פּאַרק האַמילטאָן

איז ווערט צו בעזוכען. ווייל, איהר בע־קומט דאָרטען (פאַר נעלד) די שעהנסטע, בעסטע און בילינסטע סחורה פון דריי גורם, מעגן פּוירנישינגס, נוישאַנס סטייר־שאַנערים. אלע מעגליכע (אידישע) ציי־טונגען, זשורנאַלען ביכער צום לעזען ביי דער וואָך, סדורים מחזורים, טליתים. אויך חתונה לייסענס סיטיזען פּייפּערס, אפי־דייוויטס געסיינס, נעוועצליכע דאָקומענ־טען א. ז. וו. דער סטאָר איז אפען יעדע טאָג ביז 10 אוהר ביי נאַכט. טעלע־פאָן 5416

לייטע וואָס קומען קיין האַמילטאָן קע־נען קריגען אללע אינפאָרמאַציאָנען וואָס עס נעטיגט זיי צוויסען. נערענקט דעם אדרעס, שעכטער קאַרנער יאָרק און פּאַרק (איין בלאָק פון סיטי האל), האַמילטאָן.

James L. SHEKTER
Justice of the Peace, Issuer of Marriage Licenses and Citizens Papers.

אויב איהר ווילט שפּאַרען געלד אין דער יעצטיגער מלחמה צייט?

שיקט אייערע אלטע קליידער
— צו —
ל. וזהייט אין סאַנס
270 קווין סטריט וועסט

די בעסטע אידישע קליידערס, פּאַרבערס, פּרעסערס און ריפּיירערס און מיר וועלען מאַכען אייערע קליידער ווי נייע.

טעלעפאָנירט ערעלייד 2015
מיר רעכנען פול דרעסס סוטס, פּרינץ אלבערטס און סילק העטס פיר חתונות און בעללער.

אידישע אוטאָמאַביל איינענטהימער

מיר לאָזען אייך וויסען דאָס מיר האָבען איבערגענומען א שאָפּ וואו מיר פּיקסען אייערע כאַרס. אויב עס טרעפט א עקסידענט און איהר דאַרפט שנעלע אטענשאָן, דאַן קומט צו אונז.

די אַטאַ פאַרדס רעפּעיר קאַמפּ.
144 סימקאַ
טעלעפאָן ערליין 880

ספּעצוועלע פאַר רעדיעטערס לאָמפּען און פענדערס. שנעלע בעהאַנדלונג, וועניג געלד.

מ. לאַיעפסקי, מענעדזשער.

פאַנאַנדאָה רעקאָרד

אלערהאַנד אידישע רעקאָרדס, לע־ערער און תפילות פון די בעסטע חזנים און זינגער. אויך פאַנאַנ־ראַפּס און וואַכד זייגערס, קענען איהר קריגען ביי די

פּראַנקאַ אַמעריקאַן קראַק קאָ.
351 ספּיראַינאַ עוועניו
קומט און פּרובירט.

פּאַטראַניזיט די איינציגע אידישע איינענטהימער
ווינדאָ קלינינג סאַמפּאַני —

מיר אַטענדען צו אלערהאַנד הויז, פעקטאָרי, אפיס און סטאָר קלינינג. בעסטע אַרבייט צו די ביליגסטע פּרייזען. מיר מאַכען קאָנ־טראַקטען מיט גאַנטליך אונד יעהרליך. 10 טעג ראַלי סטריט. טע לעפאָן אדעליינד 3087.

בייגאַכט און זונ־טאָג טעלעפאָן נירט קאָלעדזש 4319

NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY, - 10 TERAULEY ST

דר. מ. קייטס
רענטיסט

218½ קווין סטריט וועסט
קאָרנער קווין און מעקאָל סטריט

DR. M. KATES, Dentist
218½ Queen St. West
Phone Main 979

דר. ד. א. סיגעל
דענטיסט

קאָרנער סט. פּעטריק סט. און ספּע־דיינא עוו. אפיס טעלעפאָן קאָלעדזש 6073, הויז טעלעפאָן קאָלעדזש 6937

אברהם קאַהען
באַריסטער
נאָטאַרי פּאַבליק
פּאַטענט אַטאָרנעי
אפיס־ווייזער
Office, Sun Life Building
60 VICTORIA STREET
Main 3684
Residence, 7 Salem Ave. JUNCTION 1848

CANADIAN GOVERNMENT RAILWAYS
INTERCOLONIAL
PRINCE EDWARD ISLAND RY.

באַנעווענטשור יונגען דעפּאָ. מאָנטרעאָל.

אושען ליטעד	נעהט אָב 7.25 נאַכטיטאָג	מענליך

מאַריטים עקספּרעס
מענליך, אויסער שבת. 6.15 מאָרגענס
פליעגערס פאַר דער נאַכטער רייז.
מאָנטרעאָל און האַליפאַקס
קאָנעקשען פאַר פיינט דזשאַהן, די פּרינס פרינס עדוואַרד אייסלאַנד, נייפאַונדלאַנד, ע. מיסטפּין דזשינעראַל וועסטערן ווייזשעס 16 קינג סטריט איסט, טעלעפאָן מין 3183.

תודעה מודיע מאיר צבי בענגי 2008.

באַלדווין טעלעפאָן קאָלעדזש 5903.

איהר נעמט מיך צו יערער צייט אין הויז צו ענטפערען אלע רבנישע ענינים דהיינו שאלות, דין תורות, עצות, טובות בין איש לאיש, אויך צו סעמלען אלערליי מראַבעלס ביסווין מאַן אונד פרוי נאָכ'ן אידישען דין און אויך סדרי קדושין. וואָרום זאָלט איהר אין אזא שלעכטער צייט אוועק סענדען אומסטמע געלד אויף אלערליי נאַרישקייטען, ווען איהר קענט בעקומען חומה וקרשין ביי מיר אין הויז מיט די בעסטע צופרידענ־הייט, אפילו טעריזש לייסענס וועל איך אייך פערזאָרגען. גאָט וועט אייך געבען א גומען מזל אין מיין הויז.

קומט אין הויז, אדער טעלעפאָנירט אויף דעם אויבענערמאָהנטען אדרעס.

חזן מאַנאָוויץ
מוהל ומסדר קידושין

אלע זיגען שוין איבערצייגט אז עס איז א פינסטלער א מוהל, און מסדר קידושין. רופט איהם און איבערצייגט זיך אדרעס 233 בעווערלי סט. טעלעפאָן קאָלעדזש 2033.

די געלעגענהייט פון נוי אנטאריא

די געלעגענהייטען פון נאַרט אנטאַריאָ ווייסט איהר די פיעלע געלעגענהייטען פון נאַרט אנטאַריאָ. פיט איהרע מיליאָנען מרוכבכאַרע אפער לאַנד אבטערס צו די רעגיעלע וועקלע ווילען זיך בעזעהען אויף'ן לאַנד.

ווייסט איהר דאָס די וועלט הייבט אויף פולפּלר לאַנד וועלכעס עטען קען רעדיר לעבען כמעט אין גאַנצען פריי אדער פיר א מומע געלד, פּראָווינציען שוין ביי ר. מ. תבואות אין דער וועלט.

פיר ווייטערע אויסקונפט, פיר ליטעראַטור וועלכע בעשרייבט דאָס אויבענערמאָהנטען געגענד שייבט צו:

דזש. ה. מקרגושאַן,
מיגראַטאָר אַז לענדס, פּאַרעס, און פּרעס.
פּאַרלאַמענט בילדינג,
טאָראָנטאָ אנטאַריאָ.

דאָס אין דער

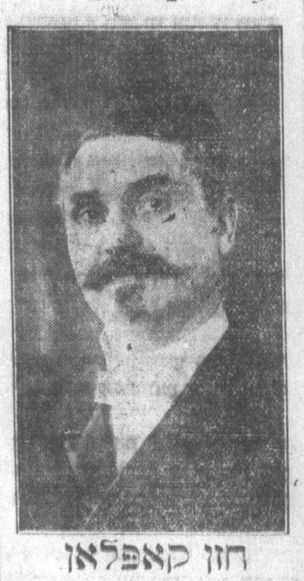

חזן קאַפּלאַן

וועלכער האָט פאַזעטיוו פער דיענט פון אלע אידען פאַטרייזיד צו ווערען די וואָס מענען חזן קאַפּלאַן, פער די לעצטע 10 יאָהר, אין טאָראָנטאָ, ווייסען עס דאָרום טהוט אייער מענשליכע פליכט און פאַטראַניזיט דעם יענם וועלכער האָט פערדיענט פאַטראַניזיט צו ווערען רעוו. מ. קאַפּלאַן 166 דזשאָן סט.

טעלעפאָן ערליד 1545, אפיס טעלע־פאָן ערליד 239. מוהל און מסדר קידושין איך גיב מערידזש לייסענס פריי צו אלע חתן כלה.

דער גרעסטער אנטיסעפּטיק אין דער טאָדערנסטער פאָרם פון אין מאַראָנאָמאַ.

פאַנטאַר וולאַדאָווסקי

רופט מיך און איבערצייגט אייך קאָנטרי לייט קענען מיך אויך אנגעשו־רען פאַר שמחות. מיין וואוינונג איז 62 בראַנזוויק עוועניו, און מיין מען נומער איז 1076 קאָלעדזש.

מיר אריטע אומזונסט.

CANADIAN GOVERNMENT RAILWAYS
INTERCOLONIAL
PRINCE EDWARD ISLAND RY.

באַנעווענטשור יונגען דעפּאָ. מאָנטרעאָל.

אושען ליטעד	נעהט אָב 7.25 נאַכטיטאָג	מענליך

מאַריטים עקספּרעס
מענליך, אויסער שבת. 6.15 מאָרגענס
פליעגערס פאַר דער נאַכטער רייז.
מאָנטרעאָל און האַליפאַקס
קאָנעקשען פאַר פיינט דזשאַהן, די פּרינס פרינס עדוואַרד אייסלאַנד, נייפאַונדלאַנד, ע. מיסטפּין דזשינעראַל וועסטערן ווייזשעס 16 קינג סטריט איסט, טעלעפאָן מין 3183.

EMANUEL I. KENEN
General Insurance Broker
24 Toronto St.
Telephone M. 4711 M. 2010
Marriage Licenses Issuer

דר. ד. ל. ווהייט
דענטיסט

אין דער נייער אדרעס
218½ קווין סטריט וועסט
אין מאַראָנאָמאַ.

מאַטראָנאַ, און האַליפאַקס

קאָנעקשען פאַר פיינט דזשאַהן, די פּרינס פרינס עדוואַרד אייסלאַנד, נייפאַונדלאַנד, ע. מיסטפּין דזשינעראַל וועסטערן ווייזשעס 16 קינג סטריט איסט, טעלעפאָן מין 3183.

מעדיצינישע אפּטיק
ל. ווייס
אין דער נייער אדרעס
218½ קווין סטריט וועסט
אין מאַראָנאָמאַ.